

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/159/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200680
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3015200680.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci navrhovateľa: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX/X B. Z. (predtým V. W. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M. XX/X B. Z.), proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o nároku na invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. marca 2016, č. k. 12Sd/174/2015-17, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. marca 2016, č. k. 12Sd/174/2015-17 p o t v r d z u j e .

Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 24.03.2016, č. k. 12Sd/174/2015-17, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.07.2015 (ďalej aj len „preskúmané rozhodnutie“) a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodnutím z 13.07.2015 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s odôvodnením, že pred vznikom invalidity, teda pred 01.08.2014 vzhľadom na vek nad 45 rokov nezískal potrebnú dobu najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení, pričom doba základnej vojenskej služby od 02.08.1968 do 30.07.1970 a doba služby príslušníka Policajného zboru od 15.09.1970 do 13.12.1988, od 01.07.1991 do 31.08.2004 mu bola zhodnotená na výsluhový dôchodok, priznaný od 01.09.2004, a preto nebola zhodnotená pre nárok na invalidný dôchodok. Súčasne v odôvodnení rozhodnutia poukázala na to, že pre nárok na invalidný dôchodok nemožno vychádzať ani z Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), lebo Československá socialistická republika pristúpila k tomuto dohovoru len v časti, týkajúcej sa starobných dôchodkov.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne namieta, že pre výsluhový dôchodok

mu bola započítaná doba 33 rokov služby vrátane doby základnej vojenskej služby len v rozsahu 30 rokov. Poukázal tiež na to, že stredoškolské a vysokoškolské štúdium získal štúdiom popri zamestnaní, teda platil odvody, čím bol v porovnaní s dennými študentmi podľa jeho názoru diskriminovaný.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že mal preukázať, že invalidita navrhovateľa vznikla dňom 01.08.2014, a že navrhovateľ získal dobu služby príslušníka Policajného zboru v rozsahu 33 rokov, teda v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Taktiež mal preukázať, že vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia nezískal pred vznikom invalidity potrebnú dobu dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že stredoškolské ako aj vysokoškolské štúdium získal formou štúdia popri zamestnaní, kedy platil odvody a považuje sa za diskriminovaného, túto námietku krajský súd nepovažoval za dôvodnú poukazujúc na ustanovenie § 1 vyhlášky č. 95/1986 Zb. (správne má byť „vyhl. č. 95/1968 Zb.“) a § 25 ods. 1 písm. d/ vyhl. č. 128/1975 Zb.. Rozhodnutie odporkyne zo dňa 13.07.2015 preto potvrdil ako súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namielol, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami proti rozhodnutiu o nepriznaní invalidného dôchodku. Poukázal i na to, že odporkyňa mu medzčasom priznala starobný dôchodok rozhodnutím, v ktorom mu hodnotila viac rokov ako pre invalidný dôchodok. Uviedol, že odvolaním napadol aj rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu považovala rozsudok krajského súdu za vecne správny, trvajúc na vecnej správnosti rozhodnutia zo dňa 13.07.2015. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

V priebehu odvolacieho konania navrhovateľ dňa 31.05.2017 zomrel.

Podľa § 113 ods. 2 zákona o sociálnom poistení nárok na dávku a nárok na jej výplatu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a podmienky nároku na výplatu dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Inak upravuje zákon o sociálnom poistení v ustanovení § 118 (Prechod nároku na dávku).

Podľa § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na dávku, zomrela po uplatnení nároku na dávku a nároku na jej výplatu, prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

Podľa § 118 ods. 4 zákona o sociálnom poistení nároky prechádzajúce na fyzické osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto fyzických osôb.

Osoby uvedené v § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sú aktívne legitimovanými aj na podanie žaloby alebo návrhu na preskúmanie rozhodnutia podľa druhej a tretej hlavy piatej časti OSP, resp. na podanie správnej žaloby a kasačnej sťažnosti podľa SSP.

Zákonodarca v ustanovení § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nadviazal na úpravu, ustanovenú v § 104 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), podľa ktorého ak oprávnený zomrel po uplatnení nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, vstupujú do ďalšieho konania o dávke a nadobúdajú nárok na sumy splatné odo dňa smrti oprávneného postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili s oprávneným v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti.

Už Najvyšší súd ČSFR v rozhodnutí Czf 1/90 zo dňa 18.05.1990 vyslovil, že „ak v priebehu súdneho konania o preskúmanie rozhodnutia orgánu dôchodkového zabezpečenia zomrie účastník konania, ktorý uplatnil nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia, zisťuje a posudzuje súd predovšetkým, či sú v prejednávanej príhode splnené predpoklady podľa ustanovenia § 104 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. k nadobudnutiu už uplatneného nároku na dávku, a to u osôb uvedených v tomto ustanovení“.

Podľa § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 107 ods. 1 OSP ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Podľa § 107 ods. 3 OSP konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4So/88/2009 z 31.07.2009 vyslovil, že v prípade, že navrhovateľ zomrel skôr, ako bolo právoplatne rozhodnuté o jeho nároku na invalidný dôchodok, vzhľadom na ustanovenie § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je nevyhnutné, aby krajský súd po zistení okruhu dedičov po nebohom navrhovateľovi vo veci s nimi ďalej konal a preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože len v závislosti od posúdenia, či navrhovateľ spĺňal alebo nespĺňal podmienky pre priznanie požadovanej dávky, bude ďalej možné vo veci postupovať a prípadne realizovať nároky dedičov nebohého navrhovateľa.

Ustanovenie § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. má vo vzťahu k ustanoveniu § 107 ods. 1 a 3 OSP povahu lex specialis.

Vzhľadom na vyššie uvedené treba konanie o návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku na dávku dôchodkového poistenia považovať za konanie, ktoré má povahu konania v majetkovej veci.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zisťoval okruh osôb, uvedených v § 118 ods. 1 OSP a zistil, že navrhovateľ bol vdovcom a jedinou osobou, na ktorú prešiel jeho nárok podľa § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, je jeho syn, W. B.. Odvolací súd preto pokračoval v konaní s ním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik

nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 40 rokov do 45 rokov je najmenej 15 rokov.

Podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31.12.2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

V zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. a § 11 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení ak sa kryje doba zamestnania a náhradná doba, započíta sa len doba, zápočet ktorej je pre pracovníka výhodnejší. To isté platí, ak sa kryjú navzájom doby zamestnania alebo náhradné doby.

V zmysle § 9 ods. 1 písm. d/ zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 6 ods. 1 vyhl. č. 149/1988 Zb. ak zamestnanie trvalo aspoň rok započítava sa doňho ako náhradná doba aj doba nezamestnanosti, teda doba, po ktorú bol občan vedený v evidencii príslušného štátneho orgánu ako uchádzač o zamestnanie.

Nebolo sporné, že invalidita navrhovateľa vznikla dňom 01.08.2014.

Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo 06.10.2015 navrhovateľ bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 01.01.1990 do 30.06.1991, teda 1,5 roka.

Odporkyňa zhodnotila navrhovateľovi ako obdobie dôchodkového poistenia v plnom rozsahu 4 rokov a 12 dní dobu štúdia po skončení povinnej školskej dochádzky od 01.09.1964 do 26.08.1967 a dobu zamestnania v AVIA Žilina od 27.08.1967 do 01.08.1968 a od 05.08.1970 do 14.09.1970.

Dobu základnej vojenskej služby a dobu služby príslušníka Policajného zboru navrhovateľ získal v celkovom rozsahu 33 rokov skončených rokov.

Odvolací súd mal z rozhodnutia Ministerstva vnútra SR č. SPC-38.742-1/5-2004 z 03.11.2004 preukázané, že navrhovateľovi bol od 01.09.2004 priznaný výsluhový dôchodok, pre výšku ktorého mu bola hodnotená doba služby v maximálnom rozsahu 30 rokov. Zvyšné tri roky mu neboli pre nárok na tento dôchodok hodnotené, preto v zmysle doterajšej judikatúry najvyššieho súdu odporkyňa mala tieto tri roky započítať do doby dôchodkového poistenia, čím by však navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia len 7 rokov. Rovnako odporkyňa opomenula ako náhradnú dobu zhodnotiť aj dobu evidencie v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.01.1990 do 30.06.1991 v rozsahu 1,5 roka, čím by navrhovateľ ku dňu vzniku invalidity celkovo získal len 8,5 roka. Uvedené pochybenia odporkyne však v danom prípade vzhľadom na požiadavku získania minimálne 15 rokov potrebnej doby poistenia podľa názoru odvolacieho súdu nemalo vplyv na zákonosť rozhodnutia odporkyne.

Aj odvolací súd považoval za nedôvodnú požiadavku navrhovateľa, aby mu ako tzv. „civilná“ doba bola započítaná aj doba štúdia popri zamestnaní na gymnáziu a vysokej škole od 01.09.1973 do 17.09.1975 a od 01.09.1976 do 19.05.1981. Keďže v uvedenom období bol v služobnom pomere policajta, ktorý sa pred 01.07.2002 (pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z. považoval za dobu zamestnania v 1. kategórii funkcií podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. a § 11 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb. v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb.

mu bola pre dôchodkové nároky započítaná výhodnejšia doba služby, hodnotená následne pre nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z..

Keďže doba služby bola navrhovateľovi zhodnotená pre nárok na výsluhový dôchodok, odvolací súd sa zaoberal otázkou možnosti prihladenia na túto dobu aj pre nárok na invalidný dôchodok vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, upraveného zákonom č. 461/2003 Z. z..

Spornou medzi účastníkmi bola aj otázka započítania obdobia trvania služobného pomeru do obdobia dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení.

Keďže pre vznik nároku na invalidný dôchodok sa v zmysle § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení potrebná doba dôchodkového zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku, že pre nárok na starobný dôchodok bola navrhovateľovi zohľadnená aj doba služby policajta.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že doterajšia rozsiahla judikatúra najvyššieho súdu vo vzťahu k poberateľom výsluhových dôchodkov sa týkala len nárokov na starobné dôchodky zo všeobecného systému sociálneho poistenia a vychádzala z aplikácie Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), uverejneného v Zbierke zákonov č. 416/1991 Zb. len vo vzťahu k starobným dôchodkom. Dohovor č. 128 však nemožno aplikovať na nároky na invalidný dôchodok, keďže Československá socialistická republika ratifikovala tento dohovor len v časti, týkajúcej sa nárokov na starobný dôchodok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v inom konaní pri posudzovaní zákonnej úpravy nároku na invalidný dôchodok u poberateľa výsluhového dôchodku mal za to, že ustanovenia § 60 ods. 2 a 3 a § 255 ods. 5 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie sú v súlade s čl. 12 ods. 2, čl. 39 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky. Uznesením sp. zn. 9So/159/2016 zo dňa 26.04.2017 preto odvolacie konanie prerušil do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o návrhu na začatie konania o súlade predmetných ustanovení zákona o sociálnom poistení s Ústavou Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 13.02.2019, sp. zn. PL. ÚS 16/2017-52, návrhu najvyššieho súdu nevyhovel. V dôvodoch nálezu Ústavný súd okrem iného uviedol:

„... posudzovanie nároku na vznik invalidného dôchodku sa systémovo posudzuje podľa právnej úpravy, t. j. iného systému, ako je sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov vrátane potrebnej doby zamestnania ako jednej z podmienok pre vznik nároku naň. Možnosť vzniku nároku na invalidný dôchodok zo systému „všeobecného“ sociálneho poistenia osobám, ktoré boli účastníkmi systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, môže fakticky/reálne nastať až po tom, ako policajt alebo vojak ukončil svoj služobný pomer, bol mu priznaný výsluhový dôchodok a rozhodol sa ďalej pracovať ako zamestnanec participujúci obligatórne na sociálnom poistení podľa zákona o sociálnom poistení.

Z dôvodu, že ide o osoby začlenené do samostatného systému sociálneho zabezpečenia rešpektujúci osobitnú náročnosť ich práce a verejný záujem na zabezpečení výkonu týchto služieb ktoré sa po skončení ich služobného pomeru zamestnali v rámci iných pracovnoprávných vzťahov zakladajúcich ich účasť na sociálnom poistení, kde však platia iné pravidlá, môžu sa im tieto iné pravidlá zdať, vzhľadom na čas, kedy do týchto nových vzťahov vstúpili, prísne. Zdanie prísnosti môže u nich evokovať aj zdanie protiústavnosti.

Podľa názoru ústavného súdu by ale riešenie, ktoré by v rámci sociálneho poistenia bez ďalšieho favorizovalo určitú skupinu subjektov z iného systému sociálneho zabezpečenia - odpustiť alebo znížiť bez ďalšieho všeobecne ustanovenú potrebnú dobu účasti na sociálnom poistení pre vznik nároku na invalidný dôchodok - by bolo vo vzťahu k ostatným účastníkom systému sociálneho poistenia nesystémové a nespravodlivé. Ak by malo ísť o „zmäkčenie“ podmienok pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, teda o „zvýhodnenie“ osôb poberajúcich výsluhový dôchodok bez toho, aby sa toto „zmäkčenie“ eliminovalo iným riešením, prípadne participáciou štátu, potom by vyvstala aj otázka ústavnosti takéhoto riešenia. ...

... nemožno nebrať do úvahy a prehliadať, že zákon o sociálnom poistení a zákon o sociálnom

zabezpečení policajtov a vojakov upravujú dva samostatné vedľa seba stojace sociálne systémy, ktoré poskytujú zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa pre iný okruh osôb a za iných podmienok ustanovených týmito zákonmi upravujúcimi jednotlivé systémy. Nemožno však argumentovať protiústavnosťou všeobecne aplikovateľného modelu dôb zamestnania pre vznik nároku na invalidný dôchodok tých osôb, ktoré sú štandardnými účastníkmi tohto systému, a to len preto, že pre skupinu osôb prichádzajúcich z iného systému, ale teraz už zúčastnených vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, sú parametre nastaveného modelu dôb zamestnania pre nich náročné na splnenie a z ich pohľadu prísne až nespravodlivé. Vzhľadom na uvedené je v prvom rade vecou zákonodarcu, ako sa vyrovná s vecnou stránkou problému.

Vychádzajúc z uvedených východísk možno v závere zhrnúť, že navrhovateľom napadnuté ustanovenia zákona o sociálnom poistení, nie sú podľa názoru ústavného súdu v konflikte s čl. 39 ods. 1 ústavy ani s čl. 55 ods. 1 ústavy. ...“

Najvyšší súd sa zaoberal aj otázkou uplatniteľnosti Dohovoru o minimálnej norme sociálneho zabezpečenia (č. 102), ktorý bol zverejnený v Zbierke zákonov pod č. 461/1991 Zb. s tým, že Československá socialistická republika prijíma záväzky k Dohovoru s výnimkou jeho častí IV a VI. časť IX. tohto dohovoru upravuje v Čl. 53 až 58 základné podmienky nároku na invalidný dôchodok a jeho výšku.

Podľa Čl. 56 Dohovoru č. 102 dávkou je pravidelne sa opakujúca platba vypočítaná takto:

- (a) podľa ustanovení článku 65 alebo 66, ak sú chránené skupiny zamestnancov alebo skupiny ekonomicky činného obyvateľstva,
- (b) podľa ustanovení článku 67, ak sú chránení všetci obyvatelia, ktorých prostriedky po dobu sociálnej udalosti nepresahujú určenú hranicu.

Podľa Čl. 57 ods. 1 ak nastane krytá sociálna udalosť, má sa dávka uvedená v článku 56 zabezpečiť aspoň:

- a) chránenej osobe, ktorá predtým, než nastala sociálna udalosť, splnila podľa určených pravidiel čakaciu dobu, ktorá môže byť buď 15 rokov príspevkových alebo zamestnania, alebo 10 rokov pobytu, alebo
- b) ak sú zásadne chránené všetky ekonomicky činné osoby, chránenej osobe, ktorá splnila čakaciu dobu troch príspevkových rokov a v ktorej mene bol za dobu, po ktorú pracovala, zaplatený určený priemerný ročný počet príspevkov.

Podľa Čl. 57 ods. 2 ak poskytnutie dávky uvedenej v odseku 1 závisí od splnenia určitej minimálnej príspevkovej doby alebo doby zamestnania, krátená dávka sa musí zabezpečiť aspoň:

- a) chránenej osobe, ktorá, skôr než nastala sociálna udalosť, splnila podľa určených pravidiel čakaciu dobu piatich rokov príspevkových alebo zamestnania, alebo
- b) ak sú zásadne chránené všetky ekonomicky činné osoby, chránenej osobe, ktorá splnila čakaciu dobu troch príspevkových rokov a v mene ktorej bola za dobu, po ktorú pracovala, zaplatená polovica určeného priemerného ročného počtu príspevkov podľa bodu (b) odseku 1 tohto článku.

Podľa Čl. 57 ods. 4 pomerné krátenie percentnej sadzby uvedenej v tabuľke pripojenej k časti XI, sa môže vykonať, ak čakacia doba pre dávku zodpovedajúcu krátenej percentnej sadzbe je viac než päť ale menej než 15 rokov príspevkových alebo zamestnania. Krátená dávka sa poskytuje podľa odseku 2 tohto článku.

Odvolací súd poukazuje na to, že čo sa týka nároku na invalidný dôchodok, v zmysle § 1 ods. 3 v spojení s § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení sa tento zákon vzťahuje len na policajtov, ktorí dobu služby policajta nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Zákonom o sociálnom poistení sú teda chránené len určité skupiny zamestnancov, resp. skupiny ekonomicky činného obyvateľstva, nie sú však chránené všetky ekonomicky činné osoby, a preto podmienka získania 15 rokov dôchodkového poistenia u poistencov vo veku nad 45 rokov [§ 72 ods. 1 písm. g/ zákona o sociálnom poistení] nie je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s čl. 56 písm. a/ a

čl. 57 ods. 1 písm. b/ Dohovoru č. 102 o minimálnej norme sociálneho zabezpečenia. V danom prípade navrhovateľ vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia pre nárok na invalidný dôchodok nezískal potrebnú dobu 15 rokov dôchodkového poistenia (15 rokov príspevkového obdobia alebo zamestnania). Keďže navrhovateľ vzhľadom na dobu služby policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok nie je v zmysle čl. 56 písm. a/ Dohovoru č. 102 v spojení s § 1 ods. 3 zákona o sociálnom poistení chránenou osobou, nevzťahuje sa na neho ani ustanovenie Čl. 57 ods. 2 písm. a/ Dohovoru č. 102, týkajúce sa nároku na krátený invalidný dôchodok v prípade získania menej ako 15 rokov príspevkových alebo zamestnania.

Vzhľadom na vyššie citovaný nález Ústavného súdu odvolací súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku na invalidný dôchodok vychádzal z ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorých v konaní o nároku na invalidný dôchodok podľa tohto zákona nemožno prihliadať na doby, ktoré boli navrhovateľovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z.. Bez uvedenej doby služby navrhovateľ získal obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu iba necelých 9 rokov, takže pred vznikom invalidity vzhľadom na vek nad 45 rokov nespĺnil podmienku najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona o sociálnom poistení, a preto mu nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 tohto zákona nevznikol.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval preskúmané rozhodnutia odporkyne za súladné so zákonom.

Ako je vyššie uvedené, medzi účastníkmi nebolo sporné, že invalidita navrhovateľa vznikla dňom 01.08.2014. K tomuto dňu navrhovateľ dovŕšil vek 65 rokov. Neušlo pritom pozornosti odvolacieho súdu, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.12.2015 bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok od 22.01.2011, pričom vzhľadom na 33 rokov služby policajta v I. kategórii funkcií navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek pre nárok na starobný dôchodok už dňom 23.05.2004. To znamená, že v zmysle § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľ, napriek uznaniu invalidity (dňom 07.03.2014) vzhľadom na predchádzajúce splnenie nároku na starobný dôchodok dňom 23.05.2004 nespĺňa všetky podmienky ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keďže navrhovateľ v tomto konaní nebol úspešný a odporkyňu náhrada takých trov nepatrí.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.